

บทที่ 4

สรุปการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการพิจารณาผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ พบว่า โครงการบ้านเอื้ออาทร จังหวัดชลบุรี (บ้านเกาะโพธิ์) มีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ดังรายละเอียดในบทที่ 2) ในระยะดำเนินการโครงการเพียงบางส่วน โดยมาตรการฯ ที่ยังไม่ได้ปฏิบัติตามมีดังนี้

- 1) โครงการไม่ได้มีการรณรงค์ขอความร่วมมือให้เจ้าบ้านทุกหน่วยพิกัดและระบบบำบัดน้ำเสียขึ้นต้นประจำบ้าน พร้อมทั้งดักไขมันใส่ถุงดำและนำไปทิ้งรวมกับขยะเปียกเป็นประจำทุกสัปดาห์ และต้องแจ้งให้ผู้เข้าพักทราบตั้งแต่วันส่งมอบกุญแจบ้านพัก
- 2) โครงการยังไม่ได้มีการจัดทำบันทึกการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางทุกเดือน
- 3) โครงการยังไม่ได้มีการจัดอบรมและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟภายในโครงการ ปีละ 1 ครั้ง โดยประสานงานเพื่อขอร่วมมือจากสถานีดับเพลิงเทศบาลเทศบาลตำบลท่าบ่อ
- 4) ยังไม่ได้มีการเรียนเชิญตัวแทนท้องถิ่นหรือตัวแทนชุมชนข้างเคียงเข้าร่วมสังเกตการณ์เป็นครั้งคราว
- 5) สำนักงานเคหะชุมชนไม่ได้มีการเชิญผู้นำชุมชนรอบข้างเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

4.2 คุณภาพน้ำ

4.2.1 คุณภาพน้ำทิ้ง

จากการสำรวจและการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้ง ประจำเดือนมกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2565 เมื่อนำค่าไปเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร เล่ม 138 ตอนพิเศษ 161 ง ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2564 (ที่ดินจัดสรรประเภท ก) สามารถสรุปได้ดังนี้

บ่อบำบัดน้ำทิ้งหลังผ่านระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางพบว่า ปริมาณตะกอนแขวนลอย (Total Suspended Solids) มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 2 – 2.4 มิลลิกรัม/ลิตร ปริมาณความสกปรกในรูป BOD₅ มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 2 – 5.0 มิลลิกรัม/ลิตร และปริมาณ TKN มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า – 2.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า **ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน** (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร ประเภท ก. ค่า SS ≤ 30 mg/L, BOD₅ ≤ 20 mg/L และ TKN ≤ 35 mg/L) ทั้งนี้ จากการสำรวจทางโครงการยังไม่ได้มีการเปิดเดินระบบบำบัดน้ำเสียอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการเฝ้าระวังให้คุณภาพน้ำทิ้งหลังผ่านการบำบัดให้มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตลอดเวลา

บ่อบำบัดน้ำทิ้งสุดท้ายก่อนระบายออกจากพื้นที่โครงการ พบว่า ปริมาณตะกอนแขวนลอย (Total Suspended Solids) มีค่าอยู่ในช่วง 3.0 – 62.0 มิลลิกรัม/ลิตร และปริมาณความสกปรกในรูป BOD₅ มีค่าอยู่ในช่วง 6.0 – 58.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า เกินเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนปริมาณ TKN มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 1 – 28.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร ประเภท ก. ค่า SS ≤ 30 mg/L, BOD₅ ≤ 20 mg/L และ TKN ≤ 35 mg/L) แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารดูแลโครงการต้องมีการตรวจสอบปริมาณตะกอนในระบบระบายน้ำภายในโครงการ หากพบว่ามีปริมาณมากให้ดำเนินการขุดลอกท่อระบายน้ำและบ่อบำบัดน้ำภายในโครงการ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำที่จะระบายออกนอกพื้นที่โครงการให้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ตลอดเวลา

4.3 ข้อเสนอแนะ

บริษัทที่ปรึกษาฯ ขอเสนอแนะมาตรการป้องกันและแก้ไขกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมเพื่อให้โครงการได้ปฏิบัติ ดังนี้

1) ขอให้ผู้ดำเนินการตามมาตรการเพื่อให้คุณภาพน้ำทิ้งที่ออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย และบ่อบำบัดสุดท้ายก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1) ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ในระบบบำบัดน้ำเสีย หากพบว่าชำรุดให้ดำเนินการซ่อมแซมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) เปิดระบบบำบัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่อง ทุกวันโดยเปิดวันละ 10-12 ชั่วโมง อาจจะตั้ง Timer ให้สลับกันทำงานโดยเปิด 3 ชั่วโมง ปิด 3 ชั่วโมง ตลอดทั้งวัน เพื่อให้จุลินทรีย์ได้รับออกซิเจนที่เพียงพอในการบำบัดน้ำเสีย และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3) ตรวจสอบไขมันในบ่อดักไขมันของระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อป้องกันการอุดตันของกากตะกอนไขมัน เมื่อมีปริมาณมากควรตักใส่ถุงดำ และนำไปกำจัดให้ถูกวิธีและถูกสุขลักษณะ

1.4) ตรวจสอบบ่อบี๊ หากพบว่า มีเศษขยะ วัสดุพลาสติก ควรดำเนินการตักออก รวมทั้งตรวจสอบบ่อบดตะกอนตะกอนในบ่อบี๊และถังตกตะกอน หากพบว่ามีตะกอนสูงกว่า 1 ใน 3 ส่วนของความสูงถังตกตะกอนต้องสูบล้างเพื่อไม่ให้เกิดการสะสมอยู่ในถังตกตะกอน ทำให้กำจัดยาก

2) โครงการควรมีการรณรงค์ขอความร่วมมือให้เจ้าบ้านทุกหน่วยพิกัดและระบบบำบัดน้ำเสียขั้นต้นประจำบ้าน พร้อมทั้งดักไขมันใส่ถุงดำและนำไปทิ้งรวมกับขยะเปียกเป็นประจำทุกสัปดาห์

3) โครงการควรมีการจัดทำบันทึกการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลางทุกเดือน

4) โครงการมีการจัดอบรมและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟภายในโครงการ ปีละ 1 ครั้ง โดยประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากสถานีดับเพลิงเทศบาลตำบลท่าบ่อ

5) โครงการมีการเรียนเชิญตัวแทนท้องถิ่นหรือตัวแทนชุมชนข้างเคียงเข้าร่วมสังเกตการณ์เป็นครั้งคราว เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นและเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนข้างเคียงพื้นที่โครงการ

6) สำนักงานเคหะชุมชนควรมีการเชิญผู้นำชุมชนรอบข้างเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม